

12 . Berzovia | Comuna: Berzovia | Județ: Caraș-Severin | Punct: Punct: Castrul legiunii III Flavia Felix - porta principalis sinistra | Anul:

Anul: 2022

Cod RAN: 51519.01

Perioade: Antichitate

Epoci: Epoca romană timpurie

Tipuri sit: structură de cult/religioasă

Autori: Flavius Bozu, Alexandru Flutur, Adrian-Cristian Ardelean

Instituții: Muzeul Banatului Montan, Reșița, Muzeul Național al Banatului - Timișoara, Muzeul Național al Banatului - Timișoara

Nr. autorizație: 89

Data autorizației: 2022-03-18

Raport de cercetare arheologică de la Berzovia, com. Berzovia, jud. Caraș Severin

Raport

Cercetarea arheologică sistematică din castrul legiunii III Flavia Felix (Berzovia, jud. Caraș-Severin) s-a desfășurat în perioada 17 octombrie – 11 noiembrie 2022 tot în zona porții principalis sinistra, în continuarea celor două campanii precedente (2017 și 2021) – v. bibliografia. Cele două secțiuni (S6 și S7) au fost executate în spațiul porții principalis sinistra. S6 (5 x 3 m) a suprapus parțial secțiunea S5 din 2021, operându-se o extindere spre nord. S7 (17 x 3,5 m) a fost situată la nord de S5 într-o zonă unde puteau fi detectate urmele porții castrului. În S6, capătul trotuarului, care mărginea via principalis pe latura estică, își schimbă treptat compoziția de piatră mărunță și lut într-una preponderent de lut. Aceasta poate indica aici existența spațiului acoperit al porții. Groapa G3 găsită sub amenajarea aleii de mai sus aparținea probabil unui stâlp al porții dintr-o primă fază. Stâlpul a fost scos pentru a face loc unei posibile lărgiri a porții într-o fază secundă. Abia în această perioadă a fost amenajat și trotuarul. Șanțul dintre alee și strada propriu-zisă (remarcat în S3/2017 și S5/2021) a fost prins foarte puțin pe latura vestică a secțiunii S6. În colțul nord-vestic pare să fi existat o mică amenajare din pietriș a unui nivel de călcare în interiorul porții. În S6, materialul arheologic a fost foarte sărac, rezumându-se la câteva mici fragmente ceramice. Cercetarea din S7 s-a concretizat în principal cu găsirea unei porțiuni din peretele nordic al porții principalis sinistra. Dacă în capătul sudic al secțiunii a fost investigată groapa G4 (relativ superficială), care poate indica urma unui stâlp asemănător cu cel de la G3, în partea centrală a lui S7 s-a conturat în mod evident urma peretelui exterior al porții. Un strat de lut amestecat cu bucăți de cărămidă și, sporadic, cu mici bucăți de piatră de stâncă a sugerat posibila existență a șanțului de implantare a peretelui. Până la urmă, am realizat că nivelul era în principal de amenajare a exteriorului clădirii la baza peretelui de lemn. În zona profilului estic am observat că acest strat este tăiat de groapa G5 care, cel mai probabil reprezintă groapa de implantare a unui stâlp al porții într-o ultimă fază. Existența a două faze de construcție a porții a devenit și mai clară după găsirea pe fundul șanțului de implantare a urmei de scoatere G6 a unui stâlp ecarisat, cu o latură vizibilă de 80 cm. Probabil avea secțiunea pătrată (80 x 80 cm). Oricum, stâlpul susținea cu siguranță o poartă de lemn masivă. Pentru a fi scos, a fost tras mai mult spre nord, observându-se o înclinare a peretelui sudic al gropii stâlpului în partea inferioară. Adâncimea prea mare a gropii G6 (ne-am adâncit la peste 2,50 m față de glia actuală), nu ne-a permis săparea ei integrală, în profunzime. Stâlpul avea probabil capătul ascuțit și a fost bătut în pământ pe fundul șanțului de implantare. Materialul arheologic din S7 este relativ sărac: fragmente ceramice, cuie de fier, bucăți de cărămidă (fragmente de țigle nu au fost găsite deloc), zgură de fier. Din stratul de amenajare care mărginea clădirea porții în exterior a ieșit o bilă de piatră pentru catapultă, precum și câteva bucăți dintr-un mortarium de ceramică. Pentru prima dată am găsit bucăți de hematit, care confirmă încă o dată activitatea intensă de reducere a minereului de fier în zona castrului de legiune Berzobis. În campaniile următoare, pe cât va fi posibil, se va cerceta atât sistemul de fortificație, cât și clădirile interne ale castrului.

Informații suplimentare online

[Raportul 6836 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
